RUSKI INWALID

N°. 70.

ŚRODA 28. Marca 1817.

CZYLI

WIADOMOŚĆI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomości kraiowe: s Peterzburga. Królewstwo Polskie: 2 roskazy dzienne do woyska Polskiego. — Wiadomości zagraniczne: Niemcy. Francyia. Angliia. — Wiadomości rozmaite. — Kurs Peterzburgski pieniędzy.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

S Peterzburga, 28. *Marca.*

W nocy poprzedzaiącey przeszłą niedzielę kilkakrotne odgłosy dział będących w twierdzy, zapowiedziały następuiącą uroczystość zmartwych wstania Pańskiego. Ona obchodzona była zwyczaynie, w kaplicy zimowey rezydencyi. *Jego Cesarska Mość* i cała Nayiaśnieysza rodzina odebrali życzenia i powinszowania od zgromadzonych na takowym obchodzie nayznakomitszych oboiey płci osob. O 11 przed południem w Niedzielę, rozmaite pułki gwardyi składały na placu pałacowym paradę. Czas piękny i iasno swiecące słońce, dodawało blasku tak okazałemu widokowi, niezliczone mnóstwo ludu zapełniało ulice i wszystkie wolne mieysca, — na twarzy każdego można było widzieć maluiącą się radość, tłomaczącą uczucia duszy. Kiedy *Nayiaśnieyszy Cesarz* obiechać raczył zwycięskie szeregi pięknego swoiego woyska, uformowały się natychmiast ściśnięte kolumny, i przechodziły przy odgłosię muzycznych instrumentów przed *Nayiaśnieyszemi Paniami*, które raczyły patrzeć z balkonu zbudowanego iedynie dla tego przedmiotu. Po obiedzie osoby maiące wstęp u dworu, przystępowały do ucałowania ręki.

— J. W. Hrabia *Sobolewski*, Minister Sekretarz Stanu Królewstwa Polskiego, Naymiłościwiey ozdobionym został orderem Alexandra Newskiego.

— Nayiaśnieyszy Pan raczył zaszczycić brylantowemi ozdobami tegoż orderu Hrabiego *Nesselrode*, Taynego Radcę i Sekretarza Stanu.

— Hrabia *Capodistrias*, Tayny Radca i Sekretarz Stanu, otrzymał także order Alexandra Newskiego.

— Adiutant J. C. M. Szef sztabu gwardyi *Sipiagin*, Naymiłościwiey ozdobionym został wstęgą orderu S. Anny 1 klassy.

— Hrabianka *Golowin* i Panna *Stourdza* mianowane są Frelinami przy Nayiaśnieyszych Paniach.

Królewstwo Polskie.

Rozkaz dzienny do woyska Polskiego.
W Kwaterze Główney w Warszawie
dnia $\frac{3}{15}$. *Marca* 1817.

Za Naywyższym Rozkazem.

Umieszczeni zostaią.

w Piechocie. W pułku 3. liniowym, przykommenderowani do tegoż pułku, Podporucznicy Stronczyński i Zamoyski; w pułku 7. liniowym, przykommenderowany do tegoż pułku, Podporucznik Zalewski.

Otrzymuią żądane Dymissye.
Dla interessów familiynych.

w Piechocie. Z pułku 1. liniowego, Kapitan Adam Sierakowski i Podporucznik Ludwik Franke. — Z puł-

ku 5. liniowego, Podpułkownik Kazimierz Pomianowski, z pozwoleniem noszenia munduru.

w Jeździe. Przykommenderowany do pułku 1. Strzelców konnych, Podporucznik Józef Jagielski. — Z pułku 3. Strzelców konnych, Podporucznik Kazimierz Hubarewicz. — Przykommenderowany do pułku 3. Ułanów, Podporucznik Bartłomiey Słyszewski.

Dla słabości zdrowia.

Z pułku 1. Strzelców konnych, Podporucznik Tomasz Bąkowski. — Z pułku 3. Strzelców konnych, Podporucznik Hippolit Lipski. — Z pułku 2. Ułanów, Podporucznik Stanisław Zakrzewski. — Przykommenderowany do pułku 3. Ułanów, Podporucznik Michał Jliński. — Przykommenderowany do pułku 4. Ułanów, Podporucznik Paweł Mysłakowski.

Dla interessów familiynych.

w Korpusie Artylleryi i Inżenierów. Będący na Reformie, Porucznik Józef Bem.

Otrzymuią Urlopy.

NAYJASNIEYSZY CESARZ JMC i KROL udzielić raczył Swemu Flügel-Adjutantowi Podpułkownikowi Arturowi Potockiemu, Urlop bez ograniczenia czasu, z wolnością wyiechania za granicę.

w Gwardyi. Adjutant polowy przy Jenerale Dywizyi Hrabi Wincentym Krasińskim, Kapitan Wyleżyński, na dni 45, w Gubernię Mińską.

w Korpusie Żandarmeryi. Kapitan Kleszczyński, na dni 15, w Wielkie Xięztwo Poznańskie.

Dnia 6/18. Marca 1817.

Umieszczony zostaie.

w Korpusie Weteranów. Z pułku 2. Piechoty liniowéy, Major Andrzéy Błeszyński, z przeznaczeniem do kompanii 3 ciéy.

Otrzymuią żądane Dymissye.

Dla interessów familiynych.

w Piechocie. Z pułku 5. liniowego, Porucznik Jacenty Mroczek. — Z pułku 6. liniowego, Porucznik Stanisław Skarbek, i Podporucznik Maxymilian Kindler. — Z pułku 4. Strzelców pieszych, Kapitan Franciszek Młocki, z pozwoleniem noszenia munduru.

Dla słabo ci zdrowia.

Z pułku 3. liniowego, Kapitan Adam Oryński, w stopniu Majora, z pozwoleniem noszenia munduru. — Z pułku 4. liniowego, Porucznik Józef Bąblewski, z pozwoleniem noszenia munduru.

w Jeździe. Z pułku 2. Strzelców konnych, Podporucznik Julian Łabuński. — Przykommenderowany do tegoż pułku, Podporucznik Jan Godlewski.

W nadgrodę zasług.

Z pułku 2. Ułanów, Podofficer Słupnicki, w stopniu Podporucznika.

Otrzymuie Dymissye z pensyą.

Z pułku 1. liniowego, Kapitan Leon Raczyński.

NACZELNY WÓDZ

(Podpisano) KONSTANTY

W. X. R.

Zgodno z Oryginałem:

Jenerał, Szef Sztabu Głównego,

TOLINSKI.

Z Warszawy, 22. Marca.

Dnia 19. b. m. obchodzone tu imieniny Namiestnika Królewskiego. W wiliią było w pałacu iego teatralne widowisko grane przez aktorów Francuzkich, przy końcu którego odśpiewano ku czci iego kantatę. Nazaiutrz, w sam dzień święta tego szanownego i zasłużonego oyczyźnie męża, Jego Cesarzewicowska Mość W. Xiążę *Konstanty* na czele Jenerałow i officerów przybył do pałacu Solenizanta, i złożył mu powinszowanie. Toż uczyniły wszystkie Władze publiczne. Senat zaś dał wielki obiad, którego gospodarzem był J W. *Wybicki* Senator Woiewoda. Ten podczas obiadu wniosł naprzód zdrowie *Nayiaśnieyszego Pana*, — powtóre, *Nayiaśnieyszey familii* — *potrzecie*, *Wielkiego Xięcia* Konstantego *Naczelnego Wodza woysk Polskich* — poczwarte, *Namiestnika* w ten sposób — *Senat obchodzi dziś wielkie święto narodowe; święto Namiestnika Królewskiego. Oby go nam na tém dostoieństwie Namiestniczém iak naydłużey zachować raczyła dobroć i zaufanie Nayiaśnieyszego Króla, Pana Naszego Miłościwego! — Niech żyie Namiestnik Królewski!* Nakoniec, wniesiony był toast JW. Hrabiego Senatora Państwa Rossyyskiego *Novosiltzoff*, iako nadzwyczaynego Kommissarza Nayiasnieyszego Króla, Pana Naszego Miłościwego.

Dzień ten z iedney strony radosny, był z drugiey, smutny dla serca Polaka, bo niegdyś poświęcany wynurzaniu uczuć przychylności ś. p. Xięciu Józefowi *Poniatowskiemu*, a teraz zasyłaniu corocznie za duszę iego modłów do Naywyższego w Kościele S. Krzyża, gdzie szanowne zwłoki tegoż Xiążęcia spoczywaią. — Jego Cesarzewicowska Mość W. Xżę *Konstanty*, równie ceniący rzetelne zasługi i cnoty obywatelskie żyiących, iak i umarłych, powinszowawszy Namiestnikowi udał się z woyskowemi wszelkiego stopnia do Kościoła S. Krzyża, i był na żałobném nabożeństwie za duszę rzeczonego Xięcia *Poniatowskiego*.

List Prezesa Towarzystwa Bibliynego Angielskiego i zagranicznego do J. O. Xcia J Mci *Czartoryskiego* Prezesa Bibliynego Towarzystwa w Królestwie Polskiém.

Angielsko-Zagraniczne Towarzystwo Bibliyne.

Na Ulicy Earl-Street-Blackfuars

w Londynie 24. Stycznia 1817 roku.

Mości Xiążę!

Cieszy mnie wielce, iż mam honor donieść o odebranym liście W. X. Mci z d. 15. Listopada roku zeszłego, z którego przyiemną powziąłem wiadomość o utworzeniu Polskiego Towarzystwa Bibliynego w Warszawie, pod wysoką opieką Nay-

iaśnieyszego Cesarza Jmci Wszech Rossyy. — Wiadomość ta nierównie milszą iest dla nas, kiedyśmy zwłaszcza odebrali dawniey doniesienie o wielkim niedostatku pisma świętego w Polsce, i o przeszkodach, iakie zachodziły w ustanowieniu zakładu, któryby mógł temu zaradzić; a wydział Angielsko-Zagranicznego Towarzystwa Biblijnego łączy się ze mną dla uprzeymego powinszowania W. X. Mci, tudzież Członkom Biblijnego Towarzystwa Polskiego, że się z tak pomyślnym zawiązało skutkiem.

Dowiaduiemy się z radością, że wasz nowy zakład rozpoczął swoie czynności od uchwalenia liczney edycyi Nowego testamentu Polskiego Xiędza *Wuyka*, bez żadnych przypisków i obiasnień; a pragnąc przyłożyć się z naszey strony do wykonania tak chwalebnego przedsięwzięcia, radzi iesteśmy, iż możemy ofiarować wam na ten cel dar z pięciu set funtow sterlingów.

Chciey W. X. Mść bydź przekonanym, iż powodzenie Biblijnego Towarzystwa Polskiego zawsze nas naymocniey obchodzić będzie: i z pierszego posiedzenia waszego wydziału w dniu 21szym Października miło iest nam powziąć zapewnienie, iż określenie, którego mieyscowe okoliczności Polski nieodzownie wymagały, nietylko tamować niebędzie, ale owszem ułatwi rozcyście się pisma Bożego po kraiu.

Jednego z W. X. Mcią będąc przeświadczenia, iż znaiomość i wykonywanie prawdziwey pobożności i cnoty, przez nieograniczony udział Pisma świętego nayskuteczniey może zakwitnąć; pozostaie nam tylko nieść modły, ażeby słowo Boże mogło miec wszedzie wolny wstęp i uwielbienie, aby oświecało kroki, i wiodło po prawey drodze równie tych, którzy udzielać, iako i tych, którzy przyymować ie będą.

Mam zaszczyt bydź z wysokiém upoważeniem
W. X. Mci.
obowiązanym i nayniższym sługą
Teignmouth,
Prezes Angielsko-Zagranicznego Towarzystwa Biblijnego.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Niemcy.

Z Wiednia, 12. *Marca*.

Dobroczynność Cesarzowey naszey nieprzestaie na okazywaniu się w samey tylko stolicy, lecz się rozlewa po wszystkich prowincyach Państwa. J. C. M. niedawno przesłała 1500 złotych na klasztor siostr Urszulinek w *Linz*, znayduiący się w niedostatku.

— Mówią że Hrabia *Elz* odkłada podróż do Rio-Janéiro s przyczyny podagry która go napastuie.

— 27. i 28. p m. W Wyższey-Styryi aż do granic Koryntyi, szczególnie od Léoben aż do Judenburga, iako też w górach Xięstwa Salzburgskiego, tak wiele spadło sniegu, iż gońce i dyliżanse niemogąc się przeprawić, przez nieiakiś czas zatrzymanemi były.

S Kassel, 16. *Marca*.

Ogłuszono tu dnia wczorayszego następuiące urządzenie podpisane przez Króla 4. b. m.

My Wilhelm Iszy, Elektor i. t. d.

Maiąc wzgląd na istnieiące dzisiay stosunki między Państwem i Dynastyią Naszą, osądziliśmy za rzecz potrzebną do ustalenia trwałey pomysłności tak Państwu iako też i domowi Naszemu postanowić następuiące urządzenie:

Artykuł 1. Wszystkie prowincyie Elektorstwa Hesskiego, rownie iak i te, które na przyszłość będą przyłączone do niego, składaią na zawszę nierozdzielną iedność. Zamiana części oddalonych, nie może mieć mieysca iak chyba na przedmioty równey wartości, obiecuiące wielkie korzyście.

Art. 2. Kształt rządu będzie ten samy, iaki był dotąd, to iest monarchiczny przy konstytucyi stanów. Porządek następstwa i prawo pierworodności, wyłączywszy Xiezniczek, są ustanowione dla wszystkich teraznieyszych i maiących bydz przyłączonemi na przyszłość prowincyi Elektorstwa Hesskiego.

Art. 3. Wiek doskonałego wzrostu dla panuiącego iest lat 18 skończonych.

Art. 4. W czasie małoletności Xiążęcia maiącego bydz panuiącym opieka, i rządy należą do matki, a kiedy i ta nieżyie, naybliższy krewny administruie oboie.

Art. 5. W tych dwóch przypadkach opieka ma radę rządu złożaną s trzech członkow, których powinna się radzić, we wszelkich potrzebach Państwa. Jeżeli Panuiący niezostawił uprzedniego rosporządzenia sciągaiącego się do takowey rady, opieka sama obiera członków rady, lecz niema prawa raz obranych według upodobania odmienić.

Art. 6. Xiąże ani Xiężniczka s panuiącey rodziny, nie maia prawa bez zezwolenia panuiącego wchodzić w śluby małżeńskie.

Art. 7. Xiąże rodziny panuiącey nie może weyść w służbę zagraniczną bez zezwolenia panuią-

cego, które bez słusznych przyczyn odmówionem bydz niemoże.

Art. 8. Następca przyszły i iego potomstwo maią pierwszeństwo przed wszystkiemi Xiążętami i Xiązniczkami krwi panuiącey. Stopień pierwszeństwa tych, zawsze iest w stosunku do stopnia bliższości pokrewieństwa s panuiącym. Równym zaś stopniom, wiek pierwszeństwo daie.

Art. 9. Przed nikim oprócz panuiącego i iego małżonki, nie mogą się stawić kollegie ani w całem zbiorze, ani przez deputacyią, chybaby nastąpiło na to pozwolenie od panuiącego.

Art. 10. Wszystkie summy przeznaczone dla Xiążąt młodszych, i Xiężniczek, powinne się im opłacać dokładnie i akuratnie. Powodowani uczuciami szczególnego przywiązania, postanawiamy, aby potomstwo płci męskiey młodszych Xiążąt w przypadku ich śmierci odbierało należną ilość opłat swoim rodzicom; lecz gdyby który s takowych Xiążąt zostawił niezamężną iescze Xiężniczkę, część z opłat takowych ma oney dochodzić.

Art. 11. Panuiący według swoiego upodobania szczególnie ieśliby się rozszerzyły granice Elektorstwa, ma prawo powiększenia summ przeznaczonych na opłatę Xiążętom krwi, lecz w żadnem zdarzeniu niema prawa zmnieyszać takowych.

Art. 12. Pensyie i opłaty officialistom woyskowym i cywilnym, powinne bydz ze wszelką regularnością opłacane.

Art. 13. Żaden urzędnik ani officialista Państwa, niemoże bydz usuniętym z swoiego urzędu, bez wyroku sądowego.

Art. 14. Ci, którym wiek albo słabość przeszkadzaią przedłużać usługi, powinni mieć pensyie odpowiednie swoiemu stopniowi, i latom odbytych usług.

Wilhelm, *Elektor.*

Francya.

S Paryża, 14. *Marca.*

Xiąże *Berry* roskazał rozdać w głównych parafiach Paryzkich summę 6000 franków, w oznakę dziękczynienia Naywyższemu za prędkie wyzdrowienie Xiężney małżonki iego.

— Doniesienia iakie odbieramy o nieszczęściach sprawionych przez wybrzeżenia Renu, Loary, Marny i Sekwany, są nieskończenie smutne. Wszyscy nadbrzeżanie przymuszeni byli opuścić domy swoie i pola zatopione. Wielka liczba miast i wsi są zalane. W Paryżu część przedmieścia *St. Germain* pokryta iest wodą. Po wielu ulicach pływaią na deskach albo na małych płytach, porozstawianych około domów.

— P. *Clement* Chemik odkrył sposob czyszczenia wody morskiey, do tego stopnia, iż może służyć za napóy iak woda rzeczna, a to za pomocą alembiku dystyllacyynego, który do wydania sześciu funtów wody, potrzebuie funta węgli ziemnych do spálenia.

— Przyiaciele Pani *Staël* mocno się ieszcze lękaią o iey zdrowie.

— Spodziewaią się, iż Xiąże *Wellington* zabawi w Paryżu, aż dopokąd woyska Angielskie wyprawione s Francyi, niestaną w granicach Wielkiey-Brytanii.

Anglia.

Z Londynu, 14. *Marca.*

Wielki Xiąże Mikołay dzisiay opuścił Londyn; w Douvres ma wsiąść na statek, w celu udania się do główney kwatery woyska Rossyiskiego *w Meaubeuge.* Tam J. C. M. ma obeyrzeć woysko i powróci do Rossyi niebędąc w Paryżu.

ROZMAITE WIADOMOSCI.

Doniesienia z Sztambułu mówią o trzesieniu ziemi, które miało mieysce w Palestynie i strasznie wiele uszkodziło grobowi pańskiemu i rozmaitym kościołom. Margrabia de Rivière, Poseł Francuzki w Sztambule, otrzymał *Firman*, mocą którego roskazuie się Baszy Damaszku, zwrócić zakonnikom będącym przy grobie swiętym summę 70,000 frankow, wybrane u nich nad summę naznaczoną 7000 franków którą oni zwyczaynie płacą.

— P. *Thuret*, Konsul Jeneralny Niderlandski w Paryżu, dawał dnia 6. b. m. wielki bal z okazyi szczęsliwie odbytego połogu Xiężney *d'Orange.* Bal ten był bardzo swietny, i trwał do dnia białego. Xiąże *Wellington*, prawie wszyscy członkowie ciała prawodawczego, wielka liczba znakomitych osob ze dworu i z miasta, iako też znakomici cudzoziemcy podróżuiący, byli rań proszeni i znaydywali się.

Kurs Peterzburgski pieniędzy. Marca 24. dnia 1817.	Assygnac.		Serebrne.	
	Rble.	Kop.	Rble.	Kop.
Dukat Hollanderski	10	75	—	—
Rubel srebrny	3	83	—	—
Assygnata storublowa . . .	—	—	26	—